

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Virksomhedens vidensdelingskultur

Kursus i videnledelse
 Syddansk Universitet, Odense
 15. April 2004
 v/ phd.-stipendiat Pernille Dissing Sørensen

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Virksomhedens vidensdelingskultur

- hvordan understøtter værdier og kultur vidensdeling?

1. Kultur, vidensdeling og vidensdelingskultur
2. Casevirksomheden og 'kulturanalysen'
3. Konklusion og perspektivering
4. Diskussion

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Hvad er vidensdeling?

- **Proces og hændelse:**
 - Udveksling
 - Overførsel og spredning
 - Generering
- **Del af problemløsningsprocessen**
- **Vidensdelingens bidrag til problemløsning:**
 - Et svar
 - En idé
 - En fælles løsning

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Hvad er viden?

Viden er *erfaring* **informeret af teori, fakta og forståelse**
 (McDermott, 1999)

Vidensdimensioner:

- Eksplicit vs. tavs
- Kodificeret vs. personaliseret
- Forretning vs. teknisk

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Hvad er kultur?

Et mønster af fælles grundlæggende antagelser, som gruppen lærte sig, imens den løste sine problemer med ekstern tilpasning og intern integration, og som har fungeret godt nok til at blive betragtet som gyldige og derfor læres videre til nye gruppemedlemmer som den korrekte måde at opfatte, tænke og føle på i relation til disse problemer

(Schein, 1994)

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Kulturniveauer

(Schein, 1994)

Artefakter (symptomer)	Synlige organisatoriske strukturer og processer
↓ ↑	
Skueværdier (synlige værdier)	Strategier, mål, filosofier
↓ ↑	
Grundlæggende, underliggende antagelser	Ubevidste, 'tages-for-givet' anskuelser, opfattelser, tanker og følelser

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Kulturens betydning for videndeling?

”Any organization is a knowledge market in which knowledge is exchanged for other things of value – money, respect, promotions, or other knowledge”

(Davenport & Völpe, 2001)

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Hvad er så en vidensdelingskultur?

- De fælles grundlæggende antagelser og værdier, der påvirker vidensdelingsadfærd i virksomheden
- Vidensdelingskultur vs. kultur, der understøtter vidensdeling

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Vidensdelingskulturer

- **PULL (demand):**
 - Det er individets ansvar at opsøge nødvendig information og viden
 - Delvis reaktiv vidensdeling
 - Aktiv søgeproces og informationspull
- **PUSH (supply):**
 - Virksomheden sørger for, at information og viden er til rådighed
 - Medarbejdere deler viden proaktivt
 - Minimal søgeproces og informationspush

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

2. Vidensdelingskultur i praksis: Casen

- Teknologiudvikling og –tilpasning
- Internationalt marked
- Projektbaseret arbejdsform
- Ingeniører = professionskultur

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

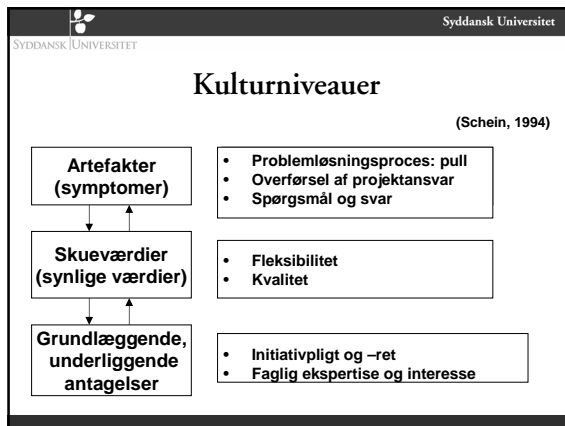
Vidensdelingsudfordringer

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Metode

- **Mål**
 - Identifikation af ressourcer, processer, flaskehalse
- **Væsentlige input til 'kulturanalysen'**
 - Ledelsens forventninger til medarbejderne
 - Medarbejdernes vurdering af kolleger
 - Belønningssystemer
 - Karriereveje internt
 - Praksisadfærd: hvem, hvornår, hvorfor, hvordan

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Pull vidensdelingkultur i casen

Værdier

- Det er den enkelte medarbejders eget ansvar at stille et spørgsmål og få et svar
- Et spørgsmål kræver et svar eller en henvisning til, hvor svaret kan findes

Baggrund

- Ekspertkultur og personaliseringsstrategi

Effekt

- Værdifuld viden = specialviden + transactive memory

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Ulemper ved en pull kultur

- Forudsætning: transactive memory
- Ressourcekrævende
- Årsag til flaskehalse
- Risiko for manglende vidensdeling med henvisning til kulturen

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Konklusion

- Kultur + vidensdeling → vidensdelingskultur
- Virksomheden som et knowledge market
- Vidensdelingskulturen:
 - findes allerede
 - kommer til udtryk i praksis
 - Understøtter problemløsning
- Forslag til terminologi: pull-push

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Perspektivering

- At arbejde med vidensdelingskultur i praksis
- Fordele ved optikken 'vidensdelingskultur'

Syddansk Universitet

SYDDANSK UNIVERSITET

Diskussionsspørgsmål

1. Vidensdelingskultur som forandringsredskab?
2. Hvilke vidensdelingskulturer findes i praksis?
3. Holder terminologien push-pull?

SYDDANSK UNIVERSITET Syddansk Universitet

Litteratur

- Davenport, T.H. & S.C. Völpel. 2001. "The rise of knowledge towards attention management", *Journal of Knowledge Management*, 5, 3, pp.212-21
- McDermott, R. 1999. "Why information technology inspired but cannot deliver knowledge management". *California Management Review*, 41, 4, pp.103-117
- Schein, E.H. 1994. *Organisationskultur og ledelse*. Valmuen
- Smith, H.A. & J.D. McKeen. 2003. "Instilling a knowledge-sharing culture". *Working Paper 03-11*. Queen's University at Kingston, Ontario. URL: <http://business.queensu.ca/kbe/docs/Smith-McKeen%2003-11.pdf>